

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/61/2015
Identifikačné číslo spisu:	4013200168
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4013200168.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa Ing. B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/56/2013-115 zo dňa 23. februára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sd/56/2013-115 zo dňa 23. februára 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 O.s.p. ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2012 v spojení so zmenovými rozhodnutiami č. XXX XXX XXXX X zo dňa 31.07.2013, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.09.2013 a č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.08.2014, ktorými priznala navrhovateľovi podľa § 65, § 274, § 293z a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov starobný dôchodok od 17. mája 2009 vo výške 203,80 € mesačne, postupne zvýšený od 01.01.2014 na 241 € mesačne.

Krajský súd po preskúmaní napadnutých rozhodnutí odporkyne a konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu, dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom. Zistil, že navrhovateľ vykonával profesionálnu službu vojaka v I. kategórii funkcií v rozsahu 20 rokov 1 mesiac a 1 deň a rozhodnutím Vojenského Úradu sociálneho zabezpečenia v Bratislave zo dňa 12.10.1993 mu bol priznaný výsluhový príspevok od 01.10.1993 vo výške 3.880,- Sk mesačne, pretože splnil podmienky pre jeho priznanie podľa § 33 ods. 1 písm. c/ zákona č. 76/1959 Zb. Navrhovateľovi nevznikol nárok na starobný dôchodok z I. kategórie funkcií podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb.; pretože získal 20 rokov služby v I. pracovnej kategórii a najmenej 25 rokov obdobia dôchodkového poistenia, splnil tým podmienky nároku na starobný dôchodok v súlade s § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s použitím

ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšením 55. roku veku, t. j. XX.XX.XXXX. Pretože navrhovateľovi bol priznaný a vyplácaný výsluhový dôchodok od 01.10.1993, ktorý po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia má charakter dávky v starobe, odporkyňa správne postupovala podľa čl. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. a jeho starobný dôchodok krátila primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby profesionálneho vojaka rozhodujúcich pre výšku výsluhového príspevku podľa § 33 zákona č. 76/1959 Zb.

Námietku navrhovateľa, že mu nebola započítaná náhradná doba rokov 2001-2006, vyhodnotil krajský súd ako neopodstatnenú s odôvodnením, že toto obdobie, kedy mu nebola vyplácaná podpora v nezamestnanosti, nie je obdobím dôchodkového poistenia podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Uviedol, že o jeho žiadosti o starobný dôchodok odporkyňa rozhodla pôvodne dňa 06.06.2012 tak, že mu priznala starobný dôchodok v sume 201,20 € mesačne za 21 rokov a 126 dní dôchodkového poistenia. Nezapočítala mu náhradnú dobu, kedy bol nezamestnaný, ale nebol evidovaný a nepoberal podporu v nezamestnanosti. Poukázal na skutočnosť, že výsluhový príspevok nie je rovnocenný s výsluhovým dôchodkom, ale sa zaň iba považuje, ako to napokon uviedol aj krajský súd. Odporkyňa mu nesprávne znížila dobu dôchodkového poistenia o 7 rokov; krátenie jeho starobného dôchodku odporuje zmyslu čl. 33 Dohovoru, pretože výsluhový príspevok nie je dávkou vyplácanou zo systému sociálneho poistenia, a v dôsledku tohto krátenia nemá pre starobný dôchodok započítané všetky roky dôchodkového poistenia. Odporkyňa v jeho prípade nedodrжала ustanovenie § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. Žiada vypočítať starobný dôchodok od podania žiadosti v roku 2008 3 roky späť. Poukázal na rozhodnutie odporkyne z 03.06.2008 o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok - nesplnenie podmienok považuje za hrubé porušenie zákona o sociálnom poistení. Pri súbehu výsluhového príspevku treba rešpektovať § 64 zákona č. 328/2002 Z. z. a starobný dôchodok zo všeobecného systému má zostať v plnej výške, čo žiada zohľadniť.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Uviedla, že navrhovateľ vznáša rovnaké námietky, ako počas celého preskúmavacieho konania, s ktorými sa krajský súd vysporiadal vo svojom rozhodnutí. Obdobie nezamestnanosti v rokoch 2001 až 2006 mu nemohlo byť započítané, pretože nie je náhradnou dobou a ani obdobím dôchodkového poistenia - trvalo po 31.12.2000 a nebola mu vyplácaná podpora v nezamestnanosti. Aj podľa právneho názoru krajského súdu odporkyňa správne krátila starobný dôchodok navrhovateľa použitím čl. 33 Dohovoru č. 128; nekrátenie dôchodku by znamenalo neprimerané zvýhodnenie navrhovateľa voči ostatným poistencom.

Odporkyňa trvá na vecnej správnosti preskúmaných rozhodnutí a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.07.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť tohto rozhodnutia odporkyne.

Podľa obsahu spisu predmetom tohto konania je preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2012, zmenené rozhodnutiami z 31.07.2013, 30.09.2013 a 12.08.2014, ktorými priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od 17.05.2009 v sume 203,80 € mesačne podľa § 65, § 274, § 293z a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, postupne valorizovaný na sumu 241 € mesačne od 01.01.2014. V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ je poberateľom výsluhového príspevku, preto vypočítaná suma starobného dôchodku bola znížená podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.

Krajský súd po podrobnom preskúmaní výpočtu starobného dôchodku, uvedeného v odôvodnení rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia odporkyne boli vydané v súlade so zákonom (§ 259 ods. 1, § 261 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov). Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí dostatočne a zrozumiteľne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa a vyhodnotil ich ako neopodstatnené; odvolací súd sa s jeho dôvodmi v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Vychádzajúc z obsahu odvolania, navrhovateľ vidí nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia z dôvodov, ktoré namietal aj v konaní pred krajským súdom; vytýka odporkyni, že posudzovala jeho nárok k XX.XX.XXXX, a nie až k 22.05.2012, hoci odporkyňa v odôvodnení svojich rozhodnutí vysvetlila, že navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek dovŕšením 55 rokov veku, teda dňom XX.XX.XXXX, a starobný dôchodok mu priznala od 17.05.2009, teda tri roky spätne od podania žiadosti (nie až od dovŕšenia 62 rokov veku). Ďalšia námietka sa týkala nezhodnotenia doby nezamestnanosti od 01.04. 2001 do 05.04. 2006; k tejto námietke sa už vyjadrila odporkyňa aj krajský súd, odvolací súd len znova opakuje, že toto obdobie sa nepovažuje za obdobie dôchodkového poistenia, pretože išlo o obdobie po 31.12.2000 a navrhovateľovi počas neho nebola vyplácaná podpora v nezamestnanosti (poberal výsluhový príspevok). Posledná námietka sa týkala aplikácie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach v súvislosti s hodnotením výsluhového príspevku ako výsluhového dôchodku. K tejto otázke bolo prijatých niekoľko judikátov a možno hovoriť o ustálenej judikatúre, z ktorej odporkyňa aj krajský súd vychádzali.

V rozhodnutiach najvyššieho súdu bol opakovane vyslovený právny názor, že výsluhový príspevok nie je výsluhovým dôchodkom, ale sa zaň iba považuje (ako sa toho domáha navrhovateľ) a pri určení výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, hodnotené na účely príspevku za službu; až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok (viď napr. judikát R 55/2011). Príspevok za službu ako dávka sociálneho zabezpečenia považovaný za výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru. Preto je potrebné po určení výšky starobného dôchodku so zohľadnením všetkých dôb dôchodkového poistenia vrátane dôb hodnotených na účely príspevku za službu starobný dôchodok krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128.

V tejto súvislosti neobstojí ani odkaz navrhovateľa na ustanovenie § 64 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a o zmene niektorých zákonov, podľa ktorého pri súbehu výsluhového príspevku, výsluhového dôchodku, invalidného výsluhového dôchodku, vdovského výsluhového dôchodku alebo vdoveckého výsluhového dôchodku s príjmom zo zárobkovej činnosti alebo s príjmami, ktoré nahrádzajú zárobok, sa výplata výsluhového príspevku, výsluhového dôchodku, invalidného výsluhového dôchodku, vdovského výsluhového dôchodku alebo vdoveckého výsluhového dôchodku

neobmedzuje, keďže priznanie starobného dôchodku neovplyvnilo výšku jeho výsluhového príspevku.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval preskúmané rozhodnutia odporkyne o priznaní starobného dôchodku za vydané v súlade so zákonom, preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.